

M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi Yıl : 2003, Sayı 17, Sayfa : 19-38

POLİS EĞİTİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

– Polis Eğitimcileri Üzerinde Yapılan Bir Araştırma –

Prof. Dr. Ayşen BAKİOĞLU*

Araş. Gör. Kenan ÖZCAN**

ÖZET

Bu çalışmada, 9 aylık polis okullarında görev yapan polis eğitimcilerinin algılarına göre; eğitimci özellikleri ve polis eğitime bakış açıları incelenmektedir. Bu amaçla İstanbul'da görev yapan 70 polis eğitimcisinin görüşü değerlendirilerek konu ile ilgili öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Sözcükler : Polis eğitimcileri, polis eğitimi, eğitim yönetimi.

SUMMARY

This study investigates police educators' perceptions about police education and their self evaluation as educators. 70 police educators' perceptions, who are in post in police school in Istanbul, were elicited by self-devised questionnaire and some recommendations were reached.

Key word : Police educators, Police education, educational administration

Osmanlı döneminde, Türk polisinin, polisiye hizmetler konusunda eğitilmesi amacıyla 1907 yılında ilk polis okulu Selanik'te açıldı. 10 Nisan 1945'te yayınlanan 17 maddelik Polis Nizamnamesi ile ilk defa 'polis' adıyla dünya devletlerindeki benzeri polis teşkilâtı kuruldu. Bu dönemde, emniyet örgütünde görev yapan polis memurları her ne kadar okuma ve yazması olanlar arasından seçiliyorsa da, adli ve idarî görevleri yürütmekle görevlendirilmiş olan polislerde, hukuk bilgisine ihtiyaç duyuluyordu. Polis okulları, insan kaynağını Osmanlı Dönemi'nden başlayıp, cumhuriyet dönemi ortalarına kadar kademe kademe yükseltmek kaydıyla okur-yazar, ilköğretim, ortaokul ve nihayet lise öğrenimi görenler arasından karşılamaya başladı. 1973'lü yıllarda görev yapan polis memurlarının yüzde 10.3'ünün ilkokul, yüzde 80.81'inin ortaokul mezunu olduğu belirlenmiştir. 1980'li yıllardan sonra, polis teşkilâtının yapılanmasında ve polis eğitiminde köklü değişimler yapılmaya başlandı. Polis adaylarına verilen 2-3 aylık eğitimin yetersiz olduğu gözlemlendi. Mesleğe girişte verilen ilk

---

* Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

** Marmara Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Eğitim Bölümü

eğitimin yanında, hizmet içi eğitim kursları ve görev başı uygulamalı eğitimlerle çalışanların hizmet niteliğinin sürekli artırılması ilke hâline geldi. Yüksekokul mezunu mensuplar arasından seçilenlerin, eğitim formasyonu verilerek polis okullarında ve hizmet içi eğitimlerde ders vermeleri sağlandı. Dönemin müfredat programı ve kitapları titizlikle hazırlandı. Türk polisinin eğitiminde son yıllarda büyük gelişmeler olmaktadır. Dünya polisinin eğitimindeki yeni anlayışlar temel alınarak, günümüz polis teşkilâtının yeniden yapılandırılması sürecine girildi. Daha çağdaş bir eğitim anlayışıyla polis yetiştirilmesi amacıyla, mevcut polis okulları içinden bazıları kanunî düzenlemelerle Polis Meslek Yüksekokulu hâline getirildi. Böylece polislik, bir meslek olarak tanınmış oldu (Cengizek, 2003).

Günümüzde bilgi iletişim teknolojilerinde meydana gelen hızlı gelişmeler ekonomik, siyasi, kültürel, teknik kısacası yaşamın bütün alanlarında olduğu gibi eğitimi de önemli ölçüde etkilemektedir. Bu gelişmeler toplumu hızlı bir değişime zorlamakta, toplumdaki bu hızlı değişim karşısında mevcut eğitim sistemleri bir çok sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Bilimsel bilgilerin ve teknolojinin hızla geliştiği çağımızda, eğitim sistemlerimizin karşılaştığı sorunlar; kaynakların verimli kullanılmaması, arz-talep dengesizliği, kalite ve standart düşüklüğü konularında yoğunlaştığı dikkati çekmektedir. Mevcut eğitim sistemleri için geçerli olan bu sorunlar aynı zamanda polis eğitimi süreci için de geçerli olmaktadır. Toplumsal problemlerin giderek karmaşıklaşması, polise düşen görev çeşitliliğini arttırmaktadır. Ayrıca demokratik gelişmelere paralel olarak bireylerin ve toplumun polisten beklentisi gün geçtikçe çeşitlenerek daha da çoğalmaktadır (Genç, 2000:11). Polisin bu beklentileri yerine getirebilmesi günün koşullarına uygun iyi eğitim almış olmasına bağlı olmaktadır. Polislerin iyi yetişmesi, polis adaylarının seçilme ölçütünden, okulların alt yapı ve donanımına, nitelik ve nicelik yönünden yeterli olmasına, eğitim kadrosunun eğitim bilimi alanındaki bilgi birikimine, kendi alanlarında uzman olmalarına ve mesleğini severek, isteyerek yapmaları ile doğru orantılı olmaktadır.

Emniyet Gelen Müdürlüğü Eğitim Dairesi Başkanlığı emniyet örgütünün her düzeydeki uzmanlık alanında gerekli eğitimlerin verilmesine yönelik çalışmalar düzenlemek, her düzeyde eğitim ihtiyacını tespit etmek, bunlara uygun genel eğitim planlarını, müfredat programını hazırlamak, hazırlanan programın uygulanmasını sağlamak, izlemek, değerlendirmek ve geliştirmek kısacası eğitim kavramı içerisinde algılanabilecek her konuda gerekli çalışmaları yapmak amacıyla kurulmuştur. Emniyet örgütü, personelinin görev öncesi ve süresince yetiştirilmesi, görev yetki ve sorumlulukları doğrultusunda bilgilerinin artırılması, personelin üst görevlere hazırlanması, kurumun her düzeydeki uzmanlık alanlarında gerekli eğitimlerin verilmesi faaliyetleri Eğitim Dairesi Başkanlığınca yürütülmektedir(www.egm.gov.tr). Polis eğitimi genel eğitimin bir parçası olmanın yanında, mesleki bir eğitim olması nedeniyle genel eğitimden ayrılmakta ve kendine özgü nitelikler taşımaktadır. Stratejik önemi ve mesleğin özelliği dolayısıyla polis eğitimi bütün dünyada ve ülkemizde genel eğitimden ayrı olarak yürütülmektedir.

Polis eğitimi, polisin mesleki bilgi, görgü ve kültürünü artırmak ve ileriye bakışını geliştirmeyi amaçlamaktadır. İnsan haklarının evrensel bir nitelik ve duyarlılık kazandırdığı çağımızda, polis eğitimi de bu doğrultuda değerlendirilmelidir. Polis eğitiminde amaç, adaylara yalnız mesleki bilgi ve davranışlar kazandırmak değil, bunun yanında özgün düşünebilme, iyi muhakeme edebilme, hızlı ve doğru karar verebilme yeteneğine sahip, değişen topluma ayak uydurabilen kişiler olarak yetiştirmektir(Fındıklı, 2001:17). Polis okullarında verilen eğitimde, polis meslek mevzuatı, devlet güvenliği ve istihbarat, önleyici hizmetler, toplumsal olaylar ve müdahale esasları, mesleki yazışma teknikleri, olay yeri incelemesi, ceza muhakemeleri usulü hukuku, silah bilgisi ve atış, beden eğitimi ve yakın savunma, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, insan hakları, anayasa, ceza hukuku, halkla ilişkiler, temel trafik bilgisi, daktilo-bilgisayar(seçmeli), disiplin mevzuatı, yavaşık düzen, sağlık bilgisi ve ilk yardım, poliste haberleşme, kaçakçılıkla mücadele dersleri verilmektedir(www.egm.gov.tr).

Birkaç yıl öncesine kadar, polis okullarında, lise ve dengi okul mezunu olan polis adaylarına 9 aylık bir eğitim-öğretim verilerek çok kısa sayılabilecek bir sürede yetiştirilmekteydi. Bu, yetersiz bir eğitim olarak düşünülebilir. Çünkü, öğrenilen bilgi ve becerileri hayata geçirilebilmek ve uygulanabilmek için öncelikle özümsemelidir. Genç polis adayları kendilerine verilen geniş bilgileri ve becerileri kısa bir sürede nasıl özümseyebilir ve uygulamaya dönüştürebilir? sorusu düşünülmelidir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Eğitim Daire Başkanlığı, 27 polis okulunda görev yapan 100 öğretmen emniyet müdürünün katıldığı ve on sorudan oluşan bir anket uygulamış ve polis eğitimcilerine, "Polis okullarında verilen eğitim bağlamında polis adaylarının nasıl yetiştirildiklerini açıklayacak olsanız, 'çok başarılı', 'başarılı', 'az başarılı', 'geçer' ve 'başarısız' seçeneklerinden hangisini işaretlersiniz?" diye sorulmuştur. Polis eğitimcilerinden %3'ü 'çok başarılı', %16'sı 'başarılı', %29'u 'az başarılı', %26'sı 'geçer' ve %11'i 'başarısız' seçeneklerini işaretlerken % 15'i ise bu soruya yanıt vermediği gözlenmiştir. Ankette yazılı değerlendirme de yapmaları istenen öğretmenlerin büyük bir bölümü "Emniyet teşkilatı yetersizliğini fark eden ve bunu aşmanın yollarını arayan bir teşkilat olduğunu belirtmişlerdir. Polis okulları için aynı durum söz konusu değildir" denirken; bazıları da "Okullarda maalesef ki formaliteden bir eğitim yapılıyor, kendimizi kandırmayalım" şeklinde görüş bildirmişlerdir. Buna ilişkin olarak anketin sonuç bölümünde şöyle değerlendirme yapılmıştır: "Okullara az başarılı diyenler %29 ile ilk sırayı, geçer ve başarısız diyenler ise %37 oranla ikinci sırayı almışlardır. Kanımızca okullarda alarm zilleri çalmaktadır ve gecikmeden gerekli önlemler alınmalıdır." Aynı çalışmada ideal bir eğitime ne zaman ulaşılacağı sorusuna ise müdürlerden %33'ü '5-10 yıl içinde', %17'si '10-15 yıl içinde', %5'i '15-20 yıl içinde', %10'u da 'hiçbir zaman' şeklinde yanıt vermişlerdir. Bu durum da değerlendirme bölümüne şöyle yansımıştır. "5-10 yılda gerekli olan önlemler alınır ve düzenlemeler yapılırsa 15 yıl içinde durumun daha iyi olabileceğini düşünenler %50, hiçbir zaman düzelmeyeceğini düşünenler ise %10'luk

azımsanmayacak bir oranda olduğu görülmektedir (Arıkoğlu, 2001). Polis okullarının öğretim programları üzerinde yapılan detaylı incelemeler ve bilimsel araştırmalarda 9 ay süreli polis okullarındaki eğitimin teori ağırlıklı olduğu, öğretilen bilgilerin davranışa dönüştürülemediği, ideal bir eğitimde olması gereken bilgi, teknik, taktik ve davranış boyutlarından polis okullarındaki eğitimlerde sadece bilgi ve teknik boyutlarının mevcut olduğu, uygulama yeteneği kazandırmaya yönelik taktik ve davranış boyutlarının ise bulunmadığı tespit edilmiştir (Erdoğan, 2003a). Polisin halkla ilişkilerini belirlemek amacıyla yapılan ankette; halka sorulan, polise verilen eğitimin yeterli olduğuna inanıyor musunuz? şeklindeki soruya halkın %24'ü evet, %58'i hayır cevabını verirken %18'i kararsız olduklarını belirtmişlerdir (Özdemir, 2003). Nasıl bir polis istiyorsunuz içerikli çalışmada; öğretim üyesi, öğrenci, basın yayın kuruluşlarının çalışanları, sendika temsilcileri, savcı, emniyet mensubu, çeşitli toplum kesimlerinin katıldığı toplam 7855 kişi üzerinde yapılan ankette yer alan açık uçlu soruların değerlendirilmesi sonucunda, polisin daha sosyal olması, rahat iletişim kurabilme yeterliliğinin kazandırılması, insan psikolojisini anlayabilmesi, yabancı dil bilmesi, genel hukuk bilgilerinin verilmesi ve eğitim programlarının teorik olmaktan ziyade uygulama ağırlıklı olması gibi ihtiyaçlar ortaya çıkmıştır. Konu ile ilgili kanun tüzük, yönetmelik ve diğer ülkelerin eğitim programları ile ilgili bilgiler ile "21.yy da Polisin eğitim Sempozyumu"nda ortaya çıkan kuramsal bilgilerin değerlendirilmesinde, meslek analiz çalışmaları, Avrupa Konseyi ile birlikte yapılan Türk Polisi Eğitim İhtiyaçları fizibilite çalışmaları, alanda yapılan diğer çalışma sonuçları, üniversiteden alan uzmanları ile polis uzmanlarının değerlendirilmesi sonucunda;

- Polis Temel Eğitim Programlarında teori ile pratik arasında bağlantı olmadığı,
- Eğitimlerin teorik ağırlıklı olduğu ancak teorik ağırlıklı eğitimin, yasal, teknik, taktik ve davranışsal olarak dört bölümden oluştuğu ve bu bölümlerden yasal ve teknik bölümleri kısmen verildiği, taktik ve davranışsal bölümlerinin ise verilemediği,
- Eğitim programlarında eğitim teknolojilerinin yeterince kullanılmadığı,
- Mevcut ders müfredat programları ve kitaplarının polis görevlilerince hazırlandığı, ancak insan odaklı polisliğin polis şablonu ile yetiştirilen polislerle gerçekleştirilemeyeceği, bilimsel çevrelerle ortaklaşa bir çalışmanın günümüz polisinin yetiştirilmesinde gerekli olduğu,
- Eğitim programlarının beceri kazandırma eğitiminden uzak, klasik olduğu, gibi hususlar ortaya çıkmıştır (Erdoğan, 2003b).

Polis eğitiminde olumsuzlukların giderilmesi için yeniden yapılanmaya gidileceği belirtilmektedir. Çağın koşullarına uygun, bilimsel anlayışa sahip polisleri yetiştirebilmek amacıyla, Polis Yüksek Öğretim Kurumları hakkında kanun hükmündeki kararname 04.10.2001 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Buna göre; bu güne kadar 4 yıllık lisans eğitimi ile emniyet teşkilatının orta ve üst kademedeki amir ihtiyacını

karşılıyan polis akademisi; ön lisans, lisans ve lisans üstü eğitim öğretim yapmak, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlıkta bulunmak üzere bilimsel özerkliğe sahip ve bünyesinde fakülte, enstitü, polis yüksek okulları ve bilimsel kurullar bulunan yüksek öğretim kurumlarına dönüştürülmüştür(Yücelen, 2001). Bu çerçevede, 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile 20 Polis Okulu 2 yıllık eğitim veren Polis Meslek Yüksek Okullarına, 7 Polis Okulu ise hizmet içi eğitimlerde kullanılmak üzere Polis Eğitim Merkezi, biri Trafik Eğitim Merkezi olarak yapılandırılmıştır (Körezlioğlu, 2002).

Polis akademisi eğitime başladığı 6 Kasım1937 tarihinden beri kendi eğitici kadrosunu kurmak gibi bir hedefi benimsememiştir. Bilindiği gibi kurumlar, ancak sahip oldukları öğretim kadrosu ve niteliği oranında güçlüdür. Çünkü, kurumların elindeki eğitici kadro ne kadar güçlü ise yetiştireceği personel de o derece nitelikli olacaktır. Polis eğitim kurumlarının eğitici personel ihtiyacı genel olarak meslek içinden karşılanmaktadır. Böyle bir yaklaşım eğitim kadrosuna atanan personelin büyük bir bölümü, eğitim formasyonuna sahip olmadığı gibi, eğitici bir personelde bulunması gereken niteliklere sahip olamamaktadırlar. Polis teşkilatında kişiler, "talim" ile değil, "tayin" ile eğitici yapılmaktadır. Eğitimle hiç ilgisi olmayan bir kimse, iki satır bir yazı ile bir anda "eğitici" yapılmaktadır. Bu durum eğitimciliğin hafife alınması(Fındıklı, 2001:21) anlamına gelmektedir. Mevcut durumda "ülkemizde 22 polis okulunun öğretim kadrosunda, genellikle çeşitli nedenlerle daha önceki çalıştığı konumdan alınmış" ve çoğunlukla en az ilçe emniyet müdürlüğü yapmış olan kişilerden oluşmaktadır. Eğitim kadrosunda çalışanların bazıları bir disiplin suçundan dolayı bu göreve atanmıştır ve bazıları da kendilerine haksızlık yapıldığını düşünmektedirler. Her iki durumda da eğitimciler öfke, tepki, kızgınlık, küskünlük duymaktadırlar. Yukarıda sayılan nedenlerle bu göreve atananların verdikleri eğitimle nitelikli polisin yetiştirilmesinin ne kadar mümkün olabileceği üzerinde düşünülmesi gerekmektedir.

Polis okullarında eğitim öğretim programlarının etkin bir şekilde uygulanabilmesi ve öğrencilerin daha iyi yetiştirilmesi için ilk önce eğitimcilerin eğitilmesi gerekmektedir. Polis okullarında idari personel dışında ayrı bir öğretim kadrosu oluşturulmalıdır (Kızılkaya, 2000:53). Çünkü, okul denilen sosyal sistemin en stratejik parçalarından biri öğretmendir. Bir ülkede öğretmeliğin meslek oluşu, devletin öğretmen için yetiştirme ve çalışma ölçütleri koyması ile başlar. Öğretmenliğin meslek olarak seçilmesinde sosyal, ekonomik ve psikolojik etkenler rol oynar. Mesleki başarısına seçim etkeni kadar, öğretmenin sosyal sınıfı, kişiliği ve çalıştığı okuldaki çeşitli öğeler etki yapar (Bursalıoğlu, 1994:41).

Polisin daha nitelikli eğitim almasını sağlayacak olan bireyler hiç kuşkusuz polis eğitimcileridir. Polis eğitimcileri, polis adaylarının seçilmesinden, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimden sorumlu kişiler olarak rol üstlenmelidirler. Polis teşkilatının başarısı eğitimcilerinin bilişsel ufku ve istekliliğine bağlıdır. Eğitimci kadrosu iyi yetişmemiş veya isteksiz çalışan bir emniyet örgütünün başarısı şüpheli görünmektedir. Diğer kurumlarda çalışan eğitimciler

gibi, polis eğitimcileri de, görev yapan polisin eğitim ihtiyacını tespit edebilmeli ve gerekli gördüğünde eğitime alınmasını sağlayabilmelidir. Nasıl ki bir öğretmen öğrencisinde istenmeyen davranışları gördüğü zaman bunun nedenlerini düşünüp önlem alıyorsa, polisin hatasını ve bilgi eksikliğini gören polis eğitimcisi de gereğini yerine getirmelidir. Bunun içindir ki öğretmenlik mesleği, eğitim sektörü ile ilgili sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknolojik boyutlara sahip, alanında özel uzmanlık bilgi ve becerisini temel alan akademik çalışma ve mesleki formasyonu gerektiren profesyonel statüde bir uğraş alanıdır (Alkan, 2000:13). Öğretmenlik, yaşam boyu yenilenen ve değişen bilgiye ayak uydurmak için sürekli öğrenmeyi gerçekleştiren bir uzmanlık alanıdır (Bakioğlu, 1998:15).

Bir güvenlik personelinin eğitiminde ona mutlaka bilmesi gereken temel bilgiler verildikten sonra sürekli olarak bir meslek içi eğitim gereklidir. Mesleğin içiyle meslek eğitimi bir bütündür. Okul sadece bir başlangıç olup asıl eğitim meslekte verilmelidir. Ülkemizde olduğu gibi gelişmiş bir çok ülkede polis eğitiminde 'kısa süreli teorik eğitimden' sonra, sıklıkla tekrar eden bir 'meslek içi eğitim' verilmektedir. Örneğin, bir İngiliz polisinin meslek hayatının büyük bir kısmı meslek içi kurslarda geçmekte ve bu kurslar bir angarya veya lüks olarak görülmediği gibi mesleğin kaçınılmaz gerekleri arasında değerlendirilmektedir. Güvenlik hizmetlerinde çalışan personelin sürekli eğitilmesinin temel nedenleri aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

- Daha nitelikli güvenlik hizmetinin sağlanması konusunda bireyin ve toplumun artan beklentileri,
- Demokrasi ve insan hakları uygulamaları konusunda kaydedilen ilerleme ve gelişmeler,
- Avrupa Birliği ile ilişkiler çerçevesinde yasa ve yönetmeliklerin uluslararası ölçüt ve standartlara uygun hale getirilmesi ve bu konuda artan beklentiler,
- Suç ve suça ilişkin unsurlarda meydana gelen gelişmeler,
- Güvenlik hizmetlerinin daha etkili ve nitelikli sunulması amacıyla kurum içerisindeki yapı ve işleyişin değişmesi,
- İşbirliğine dayalı ekiple çalışma anlayışının giderek yaygınlaşması,
- Organize suçlarla mücadele konusunda artan uluslararası ilişkiler ve işbirliği imkanlarının ortaya çıkması,
- Suç ve suçluların önlenmesinde uzmanlaşmaya dayalı yeni yaklaşımların uygulanmaya başlanması,
- Bilim ve teknolojiye ortaya çıkan gelişmelerin toplumsal yaşamın yapı ve işleyişini hızla değiştirmesi,

• İnsan kaynaklarını geliştirmenin ve üretilen hizmet kalitesinin artırılmasının yolunun eğitimden geçtiğinin anlaşılması(Göküş, 2003).

- Bilim ve teknolojide ortaya çıkan gelişmeler,
- Kurum içi yapı ve işleyişin değişmesi,
- Toplumun kurumdaki beklentilerinin artması,
- Personelin kurum içindeki pozisyonunun değişmesi,
- İnsan kaynaklarını geliştirmenin olumlu etkilerinin görülmesi,
- Kaliteye verilen önemin artması,
- Ekiyle çalışma anlayışının giderek yaygınlaşması,
- Sürekli ve etkili eğitimin niteliği artırdığının anlaşılması

olarak tespit edilmektedir (Körezlioğlu, 2002).

Avrupa birliğine girme sürecinin hızlandığı içinde bulunduğumuz yıllarda evrensel değerlere benimsemiş polislerin yetiştirilmesinde, polis eğitimcilerine önemli rol ve sorumluluklar düşmektedir. Polis eğitimcilerinin, eğitimci özelliklerinin belirlenerek, ülkemizdeki polis eğitimine bakışlarının tespit edilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu araştırmanın genel amacı; polis okulu eğitimcilerinin ülkemizde polis eğitimi konusundaki görüşlerini belirleyerek, öneriler geliştirmektir.

Araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır;

1. Polis eğitimcilerinin, eğitim sürecinde teknolojiden yararlanma durumu nedir?
2. Sınıf disiplinini etkileyen faktörler nelerdir?
3. Polis eğitimcisi olma dinamikleri nelerdir?
4. Polis eğitimcileri, ülkemizdeki mevcut polis eğitimini nasıl değerlendirmektedirler?
5. Polis eğitimcilerinin terfi etme kriterleri veya terfi etmede etkili olan faktörler nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmada ilişkisel tarama modeli uygulanmıştır. “iki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişimin varlığı ve/veya derecesi”(Karasar, 1994:18) belirlemeye çalışılmıştır. Araştırmanın olgusal verilerinin temelini kaynaklar(literatür); yargısal verilerinin temelini ise anket soruları oluşturmaktadır. Araştırmanın evreni İstanbul ili polis okullarında

görev yapan polis eğitimcileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, 5-25 Temmuz 2001 tarihleri arasında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü'nde seminere katılan polis eğitimcilerinde tesadüfi örnekleme (random) yöntemi ile seçilen 70 kişi oluşturmuştur.

Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla altı adet açık uçlu soru hazırlanarak 30 polis eğitimcisinin, ülkemizdeki polis eğitiminin çeşitli boyutları hakkındaki görüşlerini yazmaları istenmiştir. Bu bilgilerden anket taslağı oluşturulmuştur. Geliştirilen anket taslağı, uzman görüşü doğrultusunda tekrar gözden geçirilmiş ve son şekli verilerek uygulanmıştır.

İstatistik çözümlemede SPSS 8.0 paket programı kullanılmıştır. Polis eğitimcilerinin cinsiyet, mezun olduğu okul, yaş, mesleki kıdem ve bazı maddelerde yüzde(%), frekans(f), değişkenler arasındaki farklılık χ^2 (Chi-Square) testi ile yapılarak manidarlık düzeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Araştırmaya toplam yetmiş polis eğitimcisi katılmış ve bunlara ilişkin kişisel bilgiler Tablo1'de verilmiştir.

Tablo 1. Polis eğitimcilerinin demografik değişkenleri

Özellik	f	%
Cinsiyet		
Bayan	2	2,9
Bay	68	97,1
Mezun olduğu okul		
Polis akademisi	51	72,9
Polis okulu	4	5,7
Diğer	15	21,4
Mesleki kıdem		
1-5 yıl	15	21,4
6-10 yıl	7	10,0
11-15 yıl	5	7,1
16-20 yıl	8	11,4
21 yıl ve üzeri	35	50,0
Yaş		
20-30 yaş	20	28,6
31-40 yaş	10	14,2
41-50 yaş	16	22,9
51 yaş ve üstü	24	34,3

Tablo-1 de araştırma örnekleminde sadece 2 bayanın bulunduğu, dörtte üçünün polis akademisi mezunu olduğu, %17'sinin 16 yıldan fazla deneyimi bulunduğu, %57'sinin 41 yaşın üstünde olduğu belirlenmiştir.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Polis eğitimcilerinin eğitim sürecinde teknolojiden yararlanma durumu nedir?

Polis eğitimcilerinin derslerinde video, tepegöz, projektör gibi araçları kullanma durumuna baktığımızda eğitimcilerin % 14'ünün bu araçları kullanmayı bilmedikleri, %19 unun kullanmaya gerek duymadıkları, % 4,3 araçlarının olmadığı belirlenmiştir. Örneklemin %7,1'i bu araçların çalışmadığını belirtirken, %64,3 ü bu araçları kullanmasını bildiklerini ve gerektiğinde kullandıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 2. Okulunuzda mesleğinizle ilgili gerekli yazılı ve görsel bilgi kaynakları mevcut mu? sorusuna verilen cevapların yüzde ve frekansları

<i>Düşünceler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Evet	28	40,0
Çok az	14	20,0
Hayır	28	40,0

Tablo-2 de polis okullarında eğitimcilerin ve polis adayı öğrencilerin meslek ile ilgili teorik bilgilerini geliştirmek amacıyla yararlanabilecekleri gerekli yazılı ve görsel bilgi kaynaklarına ilişkin olarak, % 40 ı bu kaynakların olduğunu, %60 ı ise çok az veya olmadığını belirtmiştir.

Tablo 3. Polis eğitimcilerinin bilgisayar kullanma durumuna ilişkin düşünceleri

<i>Düşünceler</i>	<i>F</i>	<i>%</i>
Ofis programını tam olarak kullanıyorum	23	32,8
Sadece Excel kullanabiliyorum	17	24,3
Sadece Powerpoint kullanabiliyorum	7	10,0
Hiç kullanmasını bilmiyorum	23	32,9

Tablo-3 te polis eğitimcilerinin %32,8 i tam anlamıyla ofis programını bildiğini belirtirken, %32,9 u bilgisayar kullanmasını bilmediklerini, %10 u sadece Powerpoint i, ve % 24,3 ü de sadece Excel i kullanabildiklerini belirtmiştir.

Tablo 4. Bilgisayar kullanmasını biliyor musunuz? sorusunun kıdem değişkenine ilişkin Kay Kare Test sonuçları

	Value	df	P
Pearson Chi-Square	23,534(a)	4	,000
Likelihood Ratio	25,482	4	,000
Linear-by-Linear Association	10,281	1	,001
N of Valid Cases	70		

Polis eğitimcilerinin, mesleki kıdem değişkeni ile bilgisayar kullanmaları arasında anlamlı bir fark vardır($p<01$). Mesleki kıdemi 1-5 yıl olan polis eğitimcilerinin %12,9'u bilgisayar kullanırken, 21 yıl ve daha fazla kıdeme sahip olan eğitimcilerin sadece %7,1'i bilgisayar kullandıklarını belirtmişlerdir. Genel olarak bakıldığında polis eğitimcilerinin %58,6'sı bilgisayar kullanmasını bilmediklerini belirtirken, %41,4'ü bilgisayar kullandıklarını belirtmişlerdir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Sınıf disiplinini etkileyen faktörler nelerdir?

Tablo 5. Polis eğitimcilerinin sınıf disiplinini ve ders motivasyonunu sağlamayı olumsuz etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri.

<i>Düşünceler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Askerliğini yapmış olmaları	10	14,3
Eğitim seviyelerinin düşük olması	33	47,1
Öğrencilerin dersleri benimsememeleri	33	47,1
Sınıfların kalabalık olması	7	10,0

Tablo-5 de polis eğitimcilerinin % 47,1 i polis adaylarının eğitim seviyelerinin düşük olduğunu ve bunun sınıfta disiplini sağlamayı olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir. Yapılan başka bir çalışmada polis adaylarının büyük çoğunluğunun (yaklaşık %80) işçi, memur ve çiftçi aile çocukları oldukları tespit edilmiştir, doğal olarak, polis adaylarının çoğunluğu, kırsal kesimlerin çok çocuklu ve gelir seviyesi düşük ailelerden gelmektedir. Adayların %69 unun polis okuluna gelmeden önce en az bir yıl olmak üzere eğitime ara verdikleri

belirlenmiş, liseden sonra uzun süre herhangi bir iş bulamayan adayların askere gidip geldikten sonra mesleğe yönelindikleri şeklinde bir yorum yapılmaktadır. Polis adaylarından askerliğini yapmış olma şartının aranması değişik eleştirilere neden olmaktadır. 20-25 yaşına gelmiş, askerliğini yapmış, fakat bir iş bulamamış kişilerin yaptığı başvurular kabul edilir duruma geldiğinden, bu kimselerin eğitilmesi ve kendilerine göre doğru olan değer yargılarının, polis okullarında verilen eğitimle yeniden oluşturulduğunu iddia edilen dokuz ay içerisinde değiştirilmesi neredeyse hiç söz konusu olmamaktadır. Örneğin, askerlik şartının aranmadığı 1994 yılında 61244 kişi polis olmak için başvurmuş, bunların yaklaşık üçte biri(21503 kişi) seçilmiştir. Ancak 1997 de yapılan başvuruda askerlik şartı arandığı için başvuru sayısı oldukça düşmüş, 16602 müracaat olmuş ve bunların üçte ikisi (10500 kişi) mesleğe kabul edilmiştir. Doğal olarak 1994'te alınan polislerle 1997 de alınanların mesleğe girme nedenleri arasında fark olabilir(www.zaman.com.tr).

Polis eğitimcilerinin %47,1 i, adayların okula girdikten sonra nasıl olsa atanırım düşüncesiyle dersleri yeterince benimsemediklerini belirtmişlerdir.

Tablo 6. Yetişkin eğitimi ile ilgili bir hizmet içi eğitime katılma durumuna ilişkin frekans ve yüzdeler

<i>Düşünceler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Evet	31	44,3
Hayır	39	55,7

Tablo 6 da polis eğitimcilerinin %44.3 ü yetişkin eğitimi ile ilgili bir hizmet içi eğitime katılırken %55,7 si bu konu ile ilgili herhangi bir eğitim almadıklarını belirtmişlerdir. Polis adayları askerliğini yapmış ve yetişkin yaş grubunda olduklarından eğitimcilerin özellikle belli yaşam perspektifi kazanmış kişilere ders verirken yetişkin eğitimi ile ilgili çok yönlü bilgiye sahip olmaları gerekmektedir. Yetişkin eğitiminde istenilen hedefe ulaşılabilmesi için değişik öğretim tekniklerinin bilinmesi gereklidir(Celep, 1995:45).

Tablo 7. Polis adaylarının derse motive olmasını olumsuz etkileyen faktörler ile hizmet içi eğitim alma değişkeni arasındaki ilişkiye yönelik Kay Kare Testi sonuçları

	Value	df	P
Pearson Chi-Square	12,135(a)	4	,016
Likelihood Ratio	13,323	4	,010
Linear-by-Linear Association	3,455	1	,063
N of Valid Cases	70		

Polis eğitimcilerinin yetişkin eğitimi ile ilgili hizmet içi eğitime katılma değişkeni ile polis adaylarının derse motive olmasını olumsuz etkileyen faktörler arasında anlamlı bir fark görülmektedir($p<.016$). Yetişkin eğitimi ile ilgili hizmet içi eğitime katılan polis eğitimcilerinin %61,3'ü ve hizmet içi eğitime katılmayanların %35,9'u polis adaylarının eğitim seviyelerinin düşük olmasının derste motivasyonu olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir. Hizmet içi eğitime katılan polis eğitimcilerinin %6,5'i ve katılmayanların %20,5'i polis adaylarının askerliğini yapmış olmasının derste motivasyonu azalttığını belirtmişlerdir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Polis eğitimcisi olma dinamikleri nelerdir?

Tablo 8. Neden polis eğitimcisi olmayı istediniz? sorusuna verilen cevapların frekans ve yüzdeleri

<i>Düşünceler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Kendi isteğim dışında atandım	31	44,3
Bilgi birikimimi paylaşmak istedim	24	34,3
Rahat görev olduğu için istedim	8	11,4
Pasif görev olduğu için atandım	2	2,9

Tablo 8 de polis eğitimcilerinin %44.3 ü bu göreve kendi isteklerinin dışında ve kendilerine sorulmadan atandıklarını belirtirken, %34,3 ü de sahip oldukları bilgi birikimini öğrencilerle paylaşmak istediklerini belirtmişlerdir. Eğitimcilerin büyük bir bölümünün isteksiz olması hiç kuşkusuz derslerinin niteliğini etkileyecektir. İnsanlar gördükleri işten ve iş çevresinden memnun oldukları sürece daha verimli çalışmaktadırlar (İlgar, 1996: 114).

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Polis eğitimcileri ülkemizdeki mevcut polis eğitimini nasıl değerlendirmektedirler?

Tablo 9. Polis eğitim programını nasıl değerlendiriyorsunuz?

<i>Düşünceler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Süre olarak kısa	22	31,4
Günün ihtiyaçlarına cevap verememekte	23	62,9
Genelde teorik bilgi ağırlıklı	30	42,9
İçerik olarak zengin değil	15	21,4
Gerekli ve öz bilgiler içermekte	10	14,3

Tablo 9 da polis eğitimcileri genel olarak, polis eğitim programlarını değerlendirirken % 31,4 ü dokuz aylık sürenin kısa olduğunu %62,9 u da günün ihtiyaçlarına cevap vermediğini, %42,9 u teorik bilgi ağırlıklı olduğunu, %21,4 ü içerik olarak zengin olmadığını, %14,3 ü de gerekli ve öz bilgi içerdiğini içermişlerdir. Buna paralel olarak, “polis okullarının meslek yüksek okullarına dönüştürülmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusuna %41,4 polis eğitiminin daha nitelikli olacağını, %45,7 si de anlayış değişmeyeceğinden çok fazla şeyin değişmeyeceğini belirtmişlerdir.

Tablo 10. Polis eğitiminde kaliteyi artıracak en önemli faktör nedir?
sorusuna verilen cevapların frekans ve yüzdeleri

<i>Düşünceler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Öncelikle eğitimcilerinin eğitilmesi	42	60,0
Okulların fizik ve alt yapısının yenilenmesi	16	22,9
Okula kabulde objektif sınav yapılması	7	10,0

Tablo 10 da polis eğitimcilerinin kendileri de polis eğitiminde öncelikli konunun, eğitimcilerin eğitilmesi(%60,0) olduğu gerçeğini vurgulamaktadırlar. Ayrıca, polis eğitimcilerinin dörtte üçü ülkemizde nitelikli polisin yetiştirilmesindeki en önemli engel olarak; polis teşkilatının siyasetin etkisi altında olmasını (%74,3) göstermişlerdir.

Tablo 11. Polis eğitim programını nasıl değerlendiriyorsunuz? sorusunun yetişkin eğitimi ile ilgili bir hizmet içi eğitime katılmaya ilişkin Kay Kare Testi sonuçları

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	P
Pearson Chi-Square	6,031(b)	1	,014		
Continuity Correction(a)	4,461	1	,035		
Likelihood Ratio	6,236	1	,013		
Fisher's Exact Test				,018	,017
Linear-by-Linear Association	5,945	1	,015		
N of Valid Cases	70				

--	--	--	--	--	--

Polis eğitimcilerinin yetişkin eğitimi ile ilgili bir hizmet içi eğitime katılma değişkeni ile polis eğitim programının gerekli ve öz bilgiler içerdiğini düşünme arasında anlamlı bir fark görülmektedir($p<.017$). Yetişkin eğitimi ile ilgili olarak hizmet içi eğitime katılanların %25,8'i, katılmayanların%5,4'ü polis eğitimi programının gerekli ve öz bilgiler içerdiğini ve günün koşullarına cevap verdiğini belirtirken, hizmet içi eğitime katılanların %74,2'si, katılmayanların %94,9'u polis programının gerekli ve öz bilgiler içermediğini, günün ihtiyaçlarına cevap vermediğini ve çağdaş bir anlayışa kavuşturulması gerektiğini belirtmişlerdir. Genel olarak iki grubunda dörtte üçünden çoğu polis eğitiminin çağdaş olmadığı tarzında bir görüşü paylaşmaktadırlar.

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Polis eğitimcilerinin terfi etme kriterleri veya terfi etmelerinde etkili olan dinamikler nelerdir?

Tablo 12. Mesleğinizde yükselmek için neler yapıyorsunuz? Sorusuna verilen cevapların frekansları ve yüzdeleri

<i>Düşünceler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Kurslara katılıyorum	38	54,3
Mevzuatı öğreniyorum	33	47,1
Meslekle ilgili yayınları okuyorum	31	44,3
Yüksek lisans yapıyorum	13	18,6

Tablo-12 de polis eğitimcilerinin kariyerini geliştirmede bir çaba içerisinde oldukları söylenebilir. Ancak bunların içerisinde sadece %18,6 sı yüksek lisans yaptığını belirtmiştir.

Tablo 13. Terfi etmede siyasi görüşün etkili olduğunu düşünüyor musunuz?

<i>Düşünceler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Evet	46	65,7
Hayır	24	34,3

Tablo-13 de polis eğitimcilerinin %65,7 si terfi etmede siyasi görüşün etkili ve önemli olduğunu belirtmektedirler. Örneklemin üçte ikisinden fazla olan bu rakam üzerinde dikkatle düşünülmesi gerekmektedir.

Tablo 14. Mesleğinizde yükselmek için neler yapıyorsunuz? Sorusuna ilişkin Kay Kare Testi sonuçları.

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	16,959(a)	6	,009
Likelihood Ratio	18,295	6	,006
Linear-by-Linear Association	11,295	1	,001
N of Valid Cases	70		

Polis eğitimcilerinin meslekte yükselmeleri ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir fark görülmektedir ($p < .009$) Polis eğitimcilerinin %47,1'i meslekte yükselmek için öğrendikleri bilgileri uygulamaya dönüştürdükleri ve bu konuda çaba gösterdiklerini belirtirken %52,9'u böyle bir çaba içerisinde olmadıklarını bildirmişlerdir. Bu konuda 21-30 yaş grubundaki polis eğitimcilerinin en çok uğraş veren grup olduğu belirlenmiştir. Diğer polis eğitimcilerine göre daha genç ve daha az tecrübesi olan bu yaş grubunun kendilerini daha iyi yetiştirme çabası içerisinde oldukları söylenebilir.

Tablo 15. Mesleğinizde yükselmek için neler yapıyorsunuz? Sorusu ile kıdem değişkeni ilişkisine yönelik Kay Kare Testi sonuçları

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	11,348(a)	4	,023
Likelihood Ratio	11,678	4	,020
Linear-by-Linear Association	4,806	1	,028
N of Valid Cases	70		

Polis eğitimcilerinin meslekleri ile ilgili yayınları takip etme ile mesleki kıdem değişkeni arasında anlamlı bir ilişki belirlenmiştir ($p < .023$). 21 yıl ve daha fazla mesleki kıdeme sahip olan eğitimcilerin %32,3'ü ve 1-5 yıl çalışan eğitimcilerin %29,0'ı terfi etmede, meslek ile ilgili yayınları takip etmenin önemli olduğunu belirtmişlerdir. Genel olarak polis eğitimcilerinin %44,3'ü terfi etmek için mesleğiyle ilgili yayınları takip etmenin önemli olduğunu düşünürken %55,7'si terfi etmede bunun önemli olmadığını belirtmişlerdir

TARTIŞMA

Toplumsal yapıdaki işleyişin değişmesi ve beklenti düzeylerinin giderek artmaya başlaması, toplumla yakın bir ilişki içerisinde bulunan ve güvenliğin sağlanmasından birinci derecede sorumlu olan polisin rolünün de önemli ölçüde değişmesine sebep olmaktadır. Özellikle toplumla ilişkilerin ve iletişimin düzenlenmesinde polisin sahip olduğu nitelikler ön plana çıkmaktadır. Bugün dünyada pek çok ülkede kurum ve kuruluşlar sahip oldukları insan gücünün ön plana çıkan tutum ve davranışları ile tanınmakta yada tanımlanmaktadır(Yılmaz, 2002).

Polislerin iyi yetişmesi bir çok faktöre bağlıdır. Bunlar adayların; eğitim düzeylerine, demokrasiyi özümsemelerine, insan haklarına saygı duymalarına, farklılığı bir zenginlik olarak görmelerine, seçilmelerindeki bilimsel ölçütlerine, hakkaniyet ölçülerine, fiziki kapasite ve performanslarına bağlı olmasının yanında kendilerini eğiten eğitimcilerin iyi yetişmelerine, bilgi birikimlerine ve becerilerine bağlı olacaktır.

Polis eğitimcileri, daha nitelikli eğitim verebilmeleri için, eğitim teknolojilerinden de(kitap, süreli yayın, kaset, disket, CD, bilgisayar, internet vb) yararlanmalıdırlar. Araştırma sonucunda, polis eğitimcilerinin %60'ı eğitim bilimi ile ilgili kaynakların okulda yeterli olmadığını belirtmişlerdir. Öncelikle polis okullarında eğitimin nitelikli olması, bir kurum ve meslek kültürünün oluşturulması için bu eksiklikler tamamlanması gerekmektedir. Polis eğitimcilerinin %33'ünün bilgisayar kullanmasını bilmemeleri, başta elektronik bilgi kaynağına ulaşamamalarına neden olacak, eğitim ile ilgili kayıtların tutulmasını zorlaştıracak, eğitimde bilgisayar teknolojilerinden yararlanmalarını kısıtlayacaktır.

Polis eğitimcileri, bilindiği gibi yetişkinlere eğitim vermektedirler. Polis eğitimcilerinin %55,7'si, yetişkin eğitimi ile ilgili bir hizmet içi eğitim almadıklarını belirtmişlerdir. Yetişkin eğitim, yetişkinlerin değişen rollerine paralel olarak öğrenme isteğinin oluşturulması, her kesimdeki insana hizmet verebilmeyi(Malkoç, 1996:400) amaçladığına göre polis eğitimcileri yetişkin eğitimi ile ilgili hizmet içi eğitim almaları gerekmektedir. Ülkemizde bu gün polis eğitiminde hala yetişkin eğitime hiç de uygun olmayan 100'er kişilik sınıflarda, sadece teorik bilgiye dayalı olarak eğitim verildiği, buna karşın gelişmiş ülkelerde bunu 20-25 kişilik modern eğitim mekanlarında gerçekleştirildiği belirtilmektedir(Semiz, 2002).

Polis eğitimcilerinin %44,3'ü bu göreve kendi isteklerinin dışında ve görüşleri dahi alınmadan atandıklarını belirtirken, %34,3'ü bilgi birikimlerini öğrencileriyle paylaşmak için istediklerini belirtmişlerdir. Göreve kendi isteklerinin dışında, belki ilgi duymadıkları bir alana, adete cezalandırmak için bir görevlendirmenin yapılması eğitimcilerin motivasyonunu

olumsuz etkileyecektir. İşe göre eleman veya elemana göre iş düşüncesinden öte, elemanın ve işin birbirine uyumlu olması gerektiği düşünülmelidir.

Polis eğitim programını değerlendiren polis eğitimcilerinin %42,9'u eğitimin teorik içerikli olduğunu belirtirken, %63'ü, günün ihtiyaçlarına cevap vermediğini belirtmişlerdir. Polis adaylarına teorik eğitimin yanında meslek ile ilgili pratik bilgiler örnek olay yöntemi de kullanılarak verilmelidir. Avrupa birliği sürecine uygun çağdaş bir polis eğitim programı yapılandırılmalıdır.

Polis eğitimcilerinin %60'ı nitelikli polisin yetiştirilmesi için en önemli konulardan birinin de eğitimcilerinin eğitilmesi olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuç eğitimcilerin kendilerini yeterli olarak görmedikleri şeklinde de yorumlanabilir.

Polis eğitimcilerinin %65,7'si meslekte terfi etmekte siyasi görüşün en önemli etken olduğunu belirtmişlerdir. Polis bütün toplum kesimlerine ve yansız hizmet vereceğine göre, emniyet sistemi içerisinde siyasi görüşün ön plana çıkarılması sakıncalar doğuracaktır.

Araştırmanın düşündürdükleri, literatürdeki durum da göz önüne alınarak öneri şeklinde aşağıda belirtilmektedir:

- Araştırmaya katılan eğitimciler tarafından da belirtildiği gibi, polis teşkilatı siyasetin etkisinden kurtarılmalıdır. Bunun için bağımsız kuruluşlara, polis teşkilatını belli ölçülerde denetleme ve akredite etme imkanı verilmelidir. Çünkü, 2000'li yıllar için gerekli temel beceriler şunlar olacaktır: değerlendirme ve analiz becerilerini, eleştirel düşünce, problem çözme becerileri, problem çözme stratejileri, sentez, başvuru kaynaklarına gitme, yaratıcılık, yarım bilgi ile karar vermemek, iletişim becerileri(Bakioğlu, 1997:50). Polis adaylarının yukarıda vurgulanan konulara uygun yetiştirilebilmeleri için öncelikle polis eğitimcilerinin bu konularda hizmet öncesi ve hizmet içinde yoğun eğitimden geçmeleri, sağlanmalıdır. Eğitimcilerin tamamına yetişkin eğitimi ile ilgili seminerler verilmelidir. Eğitimcilerin eğitimine öncelik verilmelidir(Kızılkaya, 2000:53). Polis eğitimcileri, "mevcut bilgisayar teknolojilerini de göz önüne alarak bilişsel öğrenme teorisinin bilgisayar ile öğrenmeyi nasıl destekleyebileceğini(Akpınar, 1999:34) düşünerek bu teknolojiden yeterince yararlanmasını bilmelidirler. Kendilerini geliştirebilmeleri için hizmet içi eğitimin yanı sıra yüksek lisans ve doktora imkanları sağlanmalıdır.

- Emniyet örgütünde eğitimci kadronun yetiştirilmesi, bu görevi yapanların özel eğitim almaları polis eğitiminin niteliğini olumsuz etkilemektedir. Polis eğitimcileri, polis akademisi son sınıfından gönüllü olarak seçilmeli, pedagojik eğitime tabi tutulmalı, eğitimci-kadrocu ayırımına karşı psikolojik olarak dirençli hale getirilmeli, mesleğe başladıktan sonra

eğitimle ilgili Yüksek Lisans, doktora imkanları sağlanmalı, böylece bu göreve akademik ve bilimsel bir kimlik kazandırılmalıdır(Kılıç, Mercan: 2000:1).

- Günümüzde hemen hemen bütün mesleklerde asgarî eğitim süresi en az lisans düzeyinde 4 yıllık bir öğretime dayandırılmıştır. Toplumun huzur ve güvenliğinde önemli görevleri olan polislerin lisans düzeyinde bir eğitimle yetiştirilmeleri gündeme alınmalıdır. Adayların seçiminde ÖSYM nin yapacağı sınavın ağırlıklı olarak dikkate alınması sağlanmalıdır.

Polislerin eğitim seviyelerinin yükseltilmesi ve polisler arasındaki eğitim farklılığının giderilmesi ve hizmet kalitesinin yükseltilmesi için, İçişleri Bakanlığı ile Anadolu Üniversitesi arasında yapılan anlaşmaya göre; 130 bin polis açık öğretim fakültesi ön lisans programına sınavsız olarak girebileceği (Cengizek, 2003) konusu umut verici bir gelişme olarak değerlendirilmelidir.

- Emniyet örgütü içinde bir eğitim birimi kurulmalı ve bu birimlerin üniversitelerle sürekli işbirliği içerisinde olmaları sağlanmalıdır. Gerekli durumlarda üniversitelerden bazı servis dersleri vermek üzere öğretim üyeleri görevlendirilmelidir. Polis eğitimcileri gönüllü ve istekli kişilerden seçilmeli, kendileri sürekli sistemli ve organize bir biçimde geliştirebilmeleri için uygun materyal ve ortam yaratılmalıdır.

- Polislik mesleği özendirici hale getirilmeli, son çare olarak başvuru veya ilgisi olmayanlarca yapılan bir meslek olmaktan kurtarılmalı, bunun için kendini geliştirme, sosyal imkanlar ve maaş durumu düzeltilmelidir

KAYNAKLAR

- Akpınar, Y. (1999) *Bilgisayar Destekli Öğretim ve Uygulamalar*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Alkan, C. (2000) “İkibinli Yıllarda Öğretmenlik Mesleğinin Yeniden Yapılandırılması ve Öğretmen Adaylarının Yetiştirilmesi”, *Çağdaş Eğitim*, 275, 6-10.
- Arıkoğlu,S., *Polis eğitimi Başarısız*, İnternet erişimi: <http://www.radikal.com.tr/2001/01/01/turkiye/01pol.shtml>, 01.05.2003, 15:00
- Bakioğlu, A.(1997) “Düşünmeyi Öğretmekte Öğretmen ve Okul Yöneticisinin Rolü: Düşünmek”; Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi. Eğitim Bilimleri Dergisi, Sayı:9, İstanbul.
- Bakioğlu, A.(1998) “Lider Öğretmen”, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Dergisi, Sayı 10, İstanbul.
- Bursahioğlu, Z. (1994) *Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış*, Pegem Yayınları:9, Ankara.
- Celep, C. (1995) *Halk Eğitimi: Kavramlar, İlkeler, Yöntemler, Teknikler*, Personel Eğitim Merkezi Yayın No: 22, Ankara.
- Cengizcek B. *Mektepli Polisler*, İnternet erişimi: <http://www.istanbul.edu.tr/iletim/80/haberler/g1.htm>, 1.05.2003, 15:57
- Eğitim Dairesi Başkanlığı, 2001, İnternet erişimi: <http://www.egm.gov.tr/gorevler/htm>, 10.08.2001, Saat:12:23
- Erdoğan, F. Polis Meslek Yüksek Okulları Eğitim Programlarının Geliştirilmesine İlişkin bir Çalışma, *Çağın Polis Dergisi*, Sayı:14, Şubat, 2003b, <http://www.caginpulisi.com.tr/14/index.html>, 23.06.2003, Saat: 14:40.
- Erdoğan, F., Eğitim Programlarının Geliştirilmesine İlişkin Bir Çalışma, *Çağın Polis Dergisi*, Sayı:13, Ocak,2003a, <http://www.caginpulisi.com.tr/13/index.html>, 23.06.2003, Saat: 14:25.
- Fındıklı, R. (2000) Polis Eğitiminin Sorunları, 21.yüzyılda Polis Eğitimi Sempozyumu 25-27 Ekim 2000, Bildiriler, Eğitim Serisi 22, Haziran, 2001 Ankara.
- Genç,T. (2000) *21. Yüzyıl Polis Eğitimi Sempozyumu Açılış Konuşması*, 21. Yüzyıl Polis Eğitimi Sempozyumu, 23-27 Ekim 2000, Ankara.
- Göküş Ö.R., Avrupa Birliği Yolunda Poliste Eğitim Seferberliği, *Çağın Polis Dergisi*, Sayı:18, Haziran,2003, <http://www.caginpulisi.com.tr/18/index.html>, 23.06.2003, Saat: 14:20.
- İlgar, L. (1996) *Eğitim Yönetimi, Okul Yönetimi, Sınıf Yönetimi*, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul.
- Karasar, N. (1994) *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, 6. Basım, 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık, Ankara.
- Kılıç,İ.; Mercan, F. Avrupa Birliği Eşiğinde Polis, 2000. İnternet erişimi: <http://www.zaman.com.tr/2001/02/08/odosya/polis.htm>, 13.08.2001, Saat:15:20
- Kızılkaya, A. (2000) *Polis Okulları: Eğitim Programı, Öğretim Kadrosu, Yerleşim ve Temel Sorunlar*, 21. Yüzyıl Polis Eğitimi Sempozyumu’unda sunulan bildiri özetleri, 23-27 Ekim 2000, Ankara.

- Körezlioğlu, U. Polis Eğitim Merkezleri Ve Hizmetiçi Eğitimlerin Re-Organizasyonu Çalışmaları Çerçevesinde Polis Eğitimi, Çağın Polis Dergisi, Sayı:2, Şubat, 2002, <http://www.caginpulisi.com.tr/2/index.html>, 23.06.2003, Saat: 14:15.
- Malkoç, G. (1996) *Yetişkin kadınların öğrenme ihtiyaçları ile halk eğitimi merkezlerindeki faaliyetlere katılma amaçları*, Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, II. Ulusal Eğitim Sempozyumu'nda sunulan bildiri, 18-20 Eylül, İstanbul
- Özdemir, E. Polis Halkla İlişkiler Haritası Anketi, Çağın Polis Dergisi, Sayı:17, Mayıs, 2003, <http://www.caginpulisi.com.tr/17/index.html>, 23.06.2003, Saat: 14:30.
- Semiz,E., *Emniyet Teşkilatında Yöneticilik Kriterleri Ve Eğitimlerini, Değerlendirilmesi*, İnternet Erişim: http://www.egm.gov.tr/egitim/makaleler/makaleler.asp?_02.05.2003, 09:20
- Yılmaz, T., Polisin Eğitiminde Yeni Düzenlemeler, Çağın Polis Dergisi, Sayı:4, Nisan, 2002, <http://www.caginpulisi.com.tr/4/index.html>, 23.06.2003, Saat: 15: 45.
- Yücelen, K. 2000-2001 Eğitim-öğretim yılı 56. Dönem Diploma Töreni Konuşması. 20001. İnternet erişimi: <http://www.icisleri.gov.tr/>, 08.08.2001 Saat:17:30